

**Studielederrapport for Socialvidenskab.
Institut for Samfund og Globalisering
af Studieleder Rasmus Willig**

Fagets status

Socialvidenskab har gennem en årrække været et meget populært kombinationsfag på RUC, men har kun eksisteret som kombinationsuddannelse med andre fag. Det socialvidenskabelige miljø har derfor udarbejdet en kandidatuddannelse klar til akkreditering. Denne uddannelse beskrives kort her: Det nye ved en kandidatuddannelse i Socialvidenskab er, at få en stærkere og mere sammenhængende profil. Socialvidenskab på RUC har historisk været tilknyttet forvaltningsmiljøet, hvilket betyder, at den socialvidenskabelige kernefaglighed er blevet integreret med forvaltningsdiscipliner som politologi, organisation og økonomi. Den nye, enstrengede socialvidenskabelige kandidatuddannelse vil derfor være mere nuanceret og bredere end andre f.eks. sociologiuddannelser i landet og forankret i den tværvidenskabelige tradition, som præger hele RUCs uddannelsessystem. En cand.scient.soc fra RUC vil være i stand til at:

- analysere centrale samfundsvidenskabelige problemstillinger og til at forholde sig kritisk/refleksivt til sådanne problemstillinger.
- analysere og have indsigt i centrale samfundsteorier, samfundsvidenskabelige metoder og deres videnskabsteoretiske forudsætninger.
- analysere og anvende teorier og metoder i konkrete analyser af 1) sociale, kulturelle, organisatoriske og retlige forandringer i medborgerskab og velfærdssamfund, 2) sociale differentierings- og integrationsmekanismer lokalt, nationalt og globalt, 3) sociale konflikter og skillelinjer relateret til eksempelvis fordelingen af materielle goder, deltagelsesmuligheder, anerkendelse.
- analyser arbejdsmarkedsrelationer, etik og magtforhold.

Kandidatuddannelsens faglige indhold, opbygning og indgangsforudsætninger

Uddannelsen har til formål er at uddanne kandidater, som har en tværvidenskabeligt baseret forståelse af socialvidenskabelige problemstillinger. Uddannelsen har til hensigt at kvalificere de studerende til at indgå i erhvervsfunktioner, hvor en dybtgående indsigt i teorier og praksis om det gode og det retfærdige liv, medborgerskab, deltagelse og magt og betingelser for velfærd, er krævet. Kandidaterne vil desuden være i stand til at varetage jobfunktioner, hvor der kræves grundig forståelse af samspillet mellem abstrakte teoridannelser og konkrete arbejdsmarkedsforhold.

Uddannelsens opbygning og indhold

Uddannelsen er opbygget omkring tre temaområder, der definerer uddannelsens rammer og kernefaglighed. Temaerne dækker over 1., 2. og 3. semester. 4. semester er specialesemester:

1: semester på kandidatmodul 1: Mangfoldighed, etik og arbejde

2: semester på kandidatmodul 2: Medborgerskab, deltagelse og magt

3: semester på kandidatmodul 3: Solidaritet, velfærd og sammenhængskraft

4: semester på kandidatmodul 4: Speciale

Tema for kandidatmodul 1: Mangfoldighed, etik og arbejde

Temaet tager udgangspunkt i henholdsvis teorier om det gode og det retfærdige liv. Temaet har til hensigt at kvalificere de kandidater, der skal arbejde med etiske problemstillinger i forhold til arbejdspladsens kønsmæssige, generationsmæssige og etniske sammenhænge. Temaet er opbygget omkring teorier om arbejdsliv, multikulturalisme, intersektionalitet samt kontekstuel og universel retfærdighed. Der fokuseres f.eks. tolerance, respekt og på retslige og normative konflikter om ytrings-, presse- og forsamlingsfrihed. Der fokuseres yderligere på forskellige klassiske og nutidige opfattelser af lighed, betingelser for lighed og identitet. Social, politisk og kulturel mangfoldighed indenfor og mellem forskellige grupper tildeles særlig opmærksomhed.

Tema for kandidatmodul 2: Medborgerskab, deltagelse og magt

Temaet tager afsæt i forskellige teorier og problemstillinger, der knytter sig til forståelsen af medborgerskab, identitet, deltagelse og repræsentation. Udgangspunktet for temaet vil være udviklingen i det danske samfund samt de sociale processer og konflikter der knytter sig til forståelsen af velfærd, medborgerskab, identitet og integration af forskellige befolkningsgrupper. Der vil i temaet blive fokuseret på teorier og analyser, som klargør udviklingen af medborgernes sociale og politiske rettigheder, kortlægger vilkårene for borgernes deltagelse i demokratiske beslutningsprocesser og for deltagelse i civilsamfundets organisationer og sociale bevægelser.

Tema for kandidatmodul 3: Solidaritet, velfærd og social sammenhængskraft

Temaet tager udgangspunkt i det grundlæggende spørgsmål om betingelser for velfærdssamfundets udvikling, herunder solidaritet og social sammenhængskraft. Hvordan kan velfærdssamfundets udvikling forstås i et pluralistisk, differentieret, individualiseret og globaliseret samfund? Svaret på spørgsmålet er afgørende for videreudviklingen af velfærdssamfundet og for forståelsen af dets dynamikker. Temaet giver kandidater kompetencer til at forholde sig kreativt og kritisk til samfundsudviklingen, således som den sætter sig igennem på mange forskellige niveauer: i velfærdspolitikker og i samfundets institutioner, lokalt/regionalt og globalt samt i arbejds- og hverdagsliv. Der fokuseres på teorier om velfærd, velfærdstater, solidaritet, anerkendelse og social retfærdighed og på forandringer i de retlige reguleringsformer. Endvidere fokuseres på konsekvenser af velfærdspolitikkerne, på deres styring og implementering og på betingelserne for, at de kan bidrage til sammenhængskraft i moderne samfund.

Studietid for Bachelor for Socialvidenskab

<i>Studieår</i>	<i>Optag</i>	<i>Frafald</i>	<i>Gennemført Normeret tid</i>	<i>Gennemført + 1 år</i>	<i>Gennemført + 2 år el. mere</i>
2009/10	?	?	?	?	?
2008/09	131	1	101	1	28
2007/08	112	5	101	4	2
2006/07	11	7	83	17	3
2005/06	96	4	81	9	0

Tabellen ovenfor viser forløbet for de studerende, som er påbegyndt bacheloruddannelsen i Socialvidenskab det pågældende studieår. F.eks. fremgår det at ud af 116 studerende, som påbegyndte studiet i 2005/06, gennemførte 81 på normeret tid, 9 gennemførte på normeret tid + 1 år, 0 studerende anvendte 2 år eller mere udover den normerede studietid på at gennemføre studiet, mens 4 faldt fra. Der foreligger endnu ikke meningsfulde studieforløbstal fra studerende påbegyndt 2009/10.

Som det fremgår af tabellen har antallet af nyindskrevne steget støt på Bacheloruddannelsen for Socialvidenskab.

Bacheloruddannelsen må således karakteriseres som en stor succes, som i høj grad må tilskrives de meget engagerede undervisere og de varierede forskningsbaserede undervisningsudbud.

Studietid for kombi-kandidat for socialvidenskab

<i>Studieår</i>	<i>Optag</i>	<i>Frafald</i>	<i>Gennemførte Normeret tid</i>	<i>Gennemført + 1 år</i>	<i>Gennemført + 2 år el. mere</i>
2009/10	?	?	?	?	?
2008/09	108	8	?	?	?
2007/08	82	17	12	?	?
2006/07	120	29	28	22	?
2005/06	109	26	20	18	14

Der foreligger endnu ikke meningsfulde tal for studieforløbene for de studerende der påbegyndte deres uddannelse i 2007/0/09 eller senere. Tallene fra de tidligere år viser dog tydeligt, at uddannelsens største problem er det relativt høje frafald og de lange gennemførelstider. Det relativt høje frafald er desværre et generelt problem på kandidatniveauet på RUC og hænger formentlig sammen med, at studiemiljøet er langt mere fragmenteret på kandidatdelen.

Frafaldet på socialvidenskab skyldes især at flere af vores studerende søger til KU, Sociologi eller andre studieretninger på CBS. En kandidatuddannelse i Socialvidenskab eller Sociologi vil uden tvivl ikke kun reducere frafaldet, men også tiltrække studerende fra København.

Bacheloruddannelsen i Socialvidenskab er en succes. Uddannelsen udbydes både i kombination med et andet fag og som enkeltfagsbachelor.

Færdiggørelse (studerende dimitteret i det nævnte studieår)

<i>Studieår</i>	<i>Antal studerende</i>
2009/10	111
2008/09	113
2007/08	86
2006/07	95
2005/06	77
2004/2005	73
2003/2004	87
2002/2003	122
2001/2002	106
2002/2001	108
2001/2000	74
2000/1999	50
1999/1998	8
1998/1997	2
1997/1996	1
1996/1995	1

Tabellen ovenfor viser antallet af studerende, som har færdiggjort bacheloruddannelsen i Socialvidenskab, det pågældende studieår. Antallet af studerende, der færdiggør bacheloruddannelsen har ligget ret stabilt og været stigende siden socialvidenskabs start.

Kandidatuddannelsen i Socialvidenskab er en stor succes, men står samtidig overfor nogle væsentlige udfordringer. Uddannelsen udbydes kun i kombination med et andet fag, dvs. at den studerende følger undervisning på socialvidenskab i ét år, og undervisning på sit andet fag i ét år. Den studerende kan vælge at skrive speciale på socialvidenskab eller sit andet fag.

Som det fremgår af tabellen nedenfor har antallet af studerende, der færdiggør kandidatuddannelsen i Socialvidenskab været ret stabilt. Dog med et fald de seneste år.

Færdiggørelse (studerende dimitteret i det nævnte studieår)

<i>Studieår</i>	<i>Antal studerende</i>
2009/10	60
2008/09	79
2007/08	73
2006/07	119
2005/06	118
2004/05	82
2003/04	89
2002/03	65
2001/02	70
2000/01	36
1999/00	23
1998/99	4

Evaluerings

Den væsentligste form for evaluering af Socialvidenskab udgøres af en regelmæssig og tæt dialog mellem studerende og VIPere i Studienævnet for Forvaltningsuddannelserne.

Studienævnet mødes hver måned og drøfter både større og mindre sager omkring undervisningens faglige indhold og dens organisering. For det andet foretages der ved afslutningen af et kursusforløb typisk en mundtlig evaluering og diskussion mellem de studerende og den kursusansvarlige om kursets styrker og svagheder samt en identificering af, hvordan kurset kan forbedres. For det tredje mødes undervisningsgruppen tilknyttet Socialvidenskab til flere mandagsmøder, hvor det seneste semester evalueres, det nye semester planlægges og forslag til ændringer af uddannelserne diskuteres. I foråret (2010) har hele lærergruppen været involveret i at udvikle en plan for reformering af kandidatuddannelsen i Socialvidenskab for at skabe en klarere faglig profil og et mere sammenhængende studiemiljø gennem en større grad af fælles kurser.

I de løbende drøftelser af studiet har de tilknyttede undervisningskræfter især lagt vægt på hvor godt det går med de forskellige seminarier som udbydes på socialvidenskab. Det er vores klare indtryk at både studerende og ansatte trives med de mange forskellige udbud som løbende evalueres på mandagsmøder og med den pågældende studieleder. Det er de forskellige seminarier som kan fremhæves som særlige gode undervisningseksempler. Mange er dog nervøse for om de kan opretholdes på grund af besparelseshensyn.

Socialvidenskab har været igennem en selvevaluering i 2006 under det daværende evalueringsinstitut. I 2005 igangsatte FSE en undersøgelse med titlen *Dansk Sociologis muligheder*. Her nående rapporten frem til følgende:

”Den institutionelle infrastruktur lider under åbenlyse svagheder. Sociologi i Danmark har en relativt svag disciplinorganisering, både sammenlignet med andre lande og med andre fag. Selvstændige fagsociologiske miljøer er få og relativt små. Der findes i dag kun et par institutter i landet, hvor sociologi som disciplin er hovedområde, mens den sociologiske forskning i øvrigt er spredt ud på ca. 40 enheder. To af landets store flerfakultære universiteter, Aarhus Universitet og Syddansk Universitet, har ingen sociologiske institutter (eller uddannelser), og Syddansk Universitet næsten ingen sociologisk forskning i det hele taget. Flere og stærkere fagsociologiske forskningsmiljøer vil øge fagets disciplinorganisering og selvstændighed og dermed mulighederne for at hæve det faglige niveau. Andre gavnlige konsekvenser heraf ville være bedre muligheder for koordination og arbejdsdeling og øget synlighed. Som et konkret initiativ til at supplere denne strategi kunne man søge at danne et konsortium til organisering af et større samlet sociologisk forskningsmiljø med international profil, et *Centre for Advanced Sociological Studies*. Hermed ville man også få bedre muligheder for at tiltrække udenlandske forskere og ph.d.-studerende”.

En kandidatuddannelse i Socialvidenskab eller en Sociologisk kandidatuddannelse, hvor der fordres en mere international profil med fx et *Centre for Advanced Sociological Studies* ville i mødekomme FSE anbefalinger.

Tilbagemeldinger udefra

I forbindelse med ambitionen om udarbejdelsen af en kandidatuddannelse i (lang) socialvidenskab tog studielederen kontakt til forskellige studerende og diskuterede mulighederne for og om der var opbakning fra de studerende side. Hertil blev der skabt kontakt til eksterne konsulenter og en enkelt kontorchef i socialministeriet, der indgik som reference for en eventuelt kommende kandidatuddannelse i socialvidenskab. Det socialvidenskabelige miljø håber stadigvæk at de mange frugtbare diskussioner med studerende og eksterne aftagere vil lede til en kandidatuddannelse i socialvidenskab. Resultatet er en færdig beskrivelse (på ca. 100 sider) af en eventuel kommende kandidatuddannelse i socialvidenskab.

Forskningsbasering af uddannelsen

Der er kun brugt del-vip på enkelte forelæsninger, ligesom der pt. kun er tilknyttet to del vip på grund af henholdsvis sygdom og orlov. De resterende del-vip på ca. 5 er ikke synderligt blevet brugt de sidste år. Hertil er der skåret kraftigt i antallet af del-vip de sidste år. De to del-vip som er blevet brugt er meget kvalificeret og har begge forskningsbaseret erfaring på de områder de vejleder i.

Status for opfølgning på sidste semesters handlingsplan

Socialvidenskab arbejder løbende på at få en (lang) kandidatuddannelse. Pt. afventer vi studiereformen på RUC og rektoratets udmelding om, hvorvidt vi kan fortsætte arbejdet.

Samlet vurdering af fagets aktuelle situation

Vi forholder os afventede og håber på at vi snart kan få en (lang) kandidatuddannelse i Socialvidenskab. Mange kollegaer er frustrerede over at arbejdet nu er blevet stoppet, grundet den forestående studereform af basis, men der er også forståelse for at der ikke kan laves studieordningsændringer under reformarbejdet. På den positive side er det socialvidenskabelige miljø glade for at der foreligger en fuld beskrivelse af en eventuelt kommen kandidatuddannelse.

Handlingsplan

Opfølgning på forslag fra undervisere: Der har grundet det store arbejdet med at beskrive en kandidatuddannelse i Socialvidenskab ikke været til at følge op på faglige og pædagogiske tiltag.

Dette søges prioritet næste år. Opfølgning på evaluering: Socialvidenskab har foretaget en selvevaluering under EVA i 2006. Denne evaluering ledte til flere kurser i statistik og til udarbejdelsen af en (lang) kandidatuddannelse i Socialvidenskab.

Opfølgning på forslag fra dimittender, aftagerpanel og censorer

I forbindelse med udarbejdelsen af kandidatuddannelsen i Socialvidenskab forestod der et større arbejde med at analysere de kandidater som nu har været tilknyttet arbejdsmarkedet og som tidligere har læst socialvidenskab. Dette har været kontakten fra dimittende og aftagerpanel. I forbindelse med eksamensplanlægningen drøftes de aktuelle censorer og der foretages også ressourcebesparende foranstaltninger, således at de valgte censorer kan tage flere eksamener per dag og på den måde spare tid og ressourcer.

Forskningsbaseret Undervisning

Socialvidenskab leverer forskningsbaseret undervisning og der er i indeværende år påbegyndt et grundbogsarbejde der skal sikre kontinuitet og progression. Hertil har vi i udarbejdelsen af en fremtidig kandidatuddannelse beskrevet forskningsbaseringen på kandidatmodulerne. Der er som følgende:

Bagvedliggende forskning under tema 1: Mangfoldighed, retfærdighed og arbejde

Det forskningsmæssige grundlag for dette tema er henholdsvis knyttet til flere af instituttets forskningsmiljøer. Flere af instituttets ansatte har bidraget betydeligt til forskning i udviklingen af teorier om det gode og det retfærdige liv i forhold til arbejdsmarkedsproblemstillinger. Nyere forskning har blandt andet analyseret manglende anerkendelse og muligheder for at ytre sig, og have medbestemmelse i både offentlige og private sektorer. Her er tale om markante og førende bidrag indenfor sociologi og retsfilosofi. Denne forskning er fx forankret i flere netværk, blandt andet i Dansk Sociologforenings forskningsgrupper og i børneforskning, kønsforskning og i international sammenhæng har denne forskning stærke netværk i Frankfurt. Samlet set er området dækket af 8 seniorforskere og 2 Ph.d. studerende. Hertil er dette tema er tilknyttet Center for Køn, Magt & Mangfoldighed (CKMM), der er et samarbejde mellem forsknings- og undervisningsmiljøerne på socialvidenskab og internationale udviklingsstudier. Forskningen omkring lighed og mangfoldighed er forankret i stærke internationale forskningsnetværk og der publiceres løbende i førende internationale tidsskrifter. Temaer som migration og flerkulturalitet, statsfeminisme og omsorg, arbejdsmarked og ligestilling har særligt forskernes bevågenhed. Samlet set er dette område om køn dækket af 6-10 seniorforskere, 1 post-doc og 3-4 phd studerende.

Bagvedliggende forskning under tema 2: Medborgerskab, deltagelse og magt

Det forskningsmæssige grundlag for dette tema knyttet til instituttets forskningsgruppe CIPACI (Center for internationale studier i medborgerskab, deltagelse og civilsamfund). Forskergruppen CIPACI har sit fokus i analyser af de transformationsprocesser og opbrud, der karakteriserer moderne samfund og deres respektive civilsamfund og deltagelsesniveau. Gruppens forskningsmæssige tilgang sammentænker udviklingen i de tre institutionstyper (marked, stat og civilsamfund) og deres samspil på lokalt, nationalt, såvel som internationalt niveau. Centralt i denne sammenhæng er det EU-finansierede forskernetværk CINEFOGO (Civil Society and New Forms of Governance in Europe), som er et samarbejde mellem 40 europæiske universiteter og forskningsinstitutioner startet i 2005. Samlet set er området dækket af 8-10 seniorforskere, to post-doc samt 3-4 Ph.D studerende.

Bagvedliggende forskning under tema 3: Betingelser for social sammenhængskraft

Der er på medarbejdersiden en ganske betydelig forskningsmæssig kompetence indenfor temaet, repræsenteret indenfor og på tværs af de eksisterende forskningsgrupper. Dette har bl.a. udmøntet sig i disputatsarbejder, artikler i internationale tidsskrifter, monografier og antologibidrag, redaktionsarbejde (eksempelvis Social Policy & Administration) (jf. de vedhæftede cv'er). Instituttets forskere er endvidere engageret i et omfattende internationalt samarbejde og har samarbejdsflader til centrale nationale og internationale forskningsmiljøer på området. Området er dækket af 8-9 seniorforskere.

Forslag til evt. opfølgning af nøgletal

Vi har oplevet en stor efterspørgsel til Socialvidenskab og håber derfor – som nævnt – at vi kan få en kandidatuddannelse i Socialvidenskab.

Opsamlende pointer

- Socialvidenskab har gennemgået selvevaluering under Evalueringsinstituttet i 2006
- Socialvidenskab var med i den komparative undersøgelse foretaget af Forskningsrådet for Samfund og Erhverv, der blev påbegyndt i 2005. Dette arbejde udkom i rapporten *Sociologiens muligheder i Danmark*. Her blev det blandt andet påpeget, at de områder som a) socialvidenskab dækker allerbedst mangler fokusering i Danmark, og at der er behov for et b) Center for Advanced Sociological Studies. Et Center der kunne markere RUC internationalt og ikke mindst samle de sociologiske miljøer på RUC.
- Det Socialvidenskabelige miljø har beskrevet en kandidatuddannelse efter ACE-Danmarks målepunkter (ca. 100 sider). Uddannelsen er klar til akkreditering. Denne beskrivelse er sendt til rektoratet i 2010.
- Det socialvidenskabelige miljø diskuterer løbende, hvorvidt en kandidatuddannelse i Socialvidenskab også kunne udmøntes i en kandidatuddannelse i Sociologi, eftersom der er stor efterspørgsel blandt de studerende.

Studieleder for Socialvidenskab
Rasmus Willig
